

# Na začátku nového roku

2.1.2022

VSTUPNÍ SLOVO: Ž 48, 10

ČTENÍ: Mt 6,31-34

TEXT: Ž 37, 4-5

Písně: 3, 331, 650, 672, 582

Ve jménu Boha Otce, Syna i Ducha svatého.

Amen

Chci tě vyvyšovat můj Bože a Králi, tvému jménu dobrořečit navěky a navždy. Veliký je Hospodin a nejmýš chvályhodný, jeho velikost nelze vyzpytovat. Kéž ti vzdají chválu, Hospodine, veškeré tvé skutky, kéž ti tvoji věrní dobrořečí. Amen

Milé sestry, bratři, vítám vás všechny v tomto shromáždění na dnešních bohoslužbách. První písní je žalm:

3

Hospodin je blízko všem, kteří ho volají, všem, kdo jej volají opravdově.

Modlitba:

Každého dne k nám, Hospodine, přicházíš znovu. Každého jitra nás probouzíš, každý den nám otevíráš svou ruku plnou nesmírných darů, každou minutu a vteřinu jsi s námi, víš o nás. Od chvíle, co jsme se narodili, přicházíš k nám. Celý příběh světa i příběh našeho života je o tvém přicházení. Vdechl jsi do nás svého Ducha, probudil jsi nás z nebytí. Otevřel jsi nám oči, uši, ústa – dal jsi nám promluvit. Přišel jsi k nám, když jsme začali přemýšlet, objevovat svět, své místo v něm, ale především tebe, Dárce a Tvůrce všeho.

Přicházíš k nám ve svém Slovu, v druhých lidech, ve společenství církve, při bohoslužbách, když se modlíme, zpíváme a nasloucháme. Přicházíš k nám jako světlo, inspirace, úžas, zaujetí, oslovení. Mnoha různými způsoby k nám přicházíš. Skrytý a neviditelný. Ale my tě svou vírou objevujeme a poznáváme. Přišel jsi k nám v Ježíši Kristu, svém Synu. Poznali jsme tě v jeho slovech i činech, v jeho oběti na kříži. A přicházíš k nám neustále v Duchu svatém.

Celá naše víra je o tvém přicházení k nám. Přicházíš k nám v našich rodinách, v našich životních partnerech, dětech. Přicházíš k nám jako radost, výzva i úkol. Jako práce i závazek. Stále k nám přicházíš. Neexistuje chvíle, kdy bys nepřicházel. To jen my nevidíme, nevnímáme, nerozumíme. A ve své pýše si myslíme, že my sami jsme těmi, kdo k tobě přicházejí. Že to my jdeme k tobě a bereme tě na milost. Odpusť nám to.

I v tuto chvíli k nám přicházíš. Ke každému jinak. A tak tě prosíme, učiň si nás citlivými a vnímavými. Ať tvé přicházení a promlouvání naplňuje naše životy.

Požehnej této chvíli.

Amen

Čtení: Mt 6,31-34

331

Text: Ž 37, 4-5

**Bratři a sestry, milí přátelé!**

Stále ještě stojíme na začátku nového roku. Stále ještě prožíváme první dny roku 2022.

Z hlediska církevního jsme sice do nového roku vstoupili už před více než měsícem, tedy začátkem adventu, ale v praktickém životě společnosti hraje mnohem větší roli nový rok občanský. Jako školák jsem míval na začátku každého nového problému s psaním data. Stále se mi tam automaticky pletl starý rok. Předěl zdůrazňují také prázdniny školáků a slunovrat. Lidová pranostika to vyjadřuje slovy: na nový rok, o slepičí krok, na Tři krále, o krok dále. Tohle všechno je jakýsi kolorit těchto dnů, v nichž se nacházíme a jako lidé věřící je prožíváme společně se světskou společností kolem nás.

Proto jsem vybral verše v Žalmu 37, které nám mohou pomoci, odhalují základ všeho směřování, základ pro všechno, co nás v Novém roce 2022 čeká. Ten čtvrtý verš začíná příkazem „hledej!“. Boží Slovo nás upozorňuje, že víra v Hospodina, v jediného Boha, není nic statického. Není to o tom, že si teď něco zbožného usmyslíme, že si to vezmu do hlavy a budu mít nalajnováno na rok dopředu. Nevím, jestli znáte všechny série filmů o básnících (Jak svět přichází o básníky atd.). V jednom z těchto filmů jistý mladý muž rozbalí před svou dívkou graf, kde má přesně naplánováno, co kdy udělá, jaký bude mít kariérní postup, který rok kam pojedou na dovolenou atd. Působí to směšně, ale vystihuje to docela věrohodně naši lidskou touhu vzít svůj život do vlastních rukou. Boží slovo nám radí opak. Ale to už trochu předbíhám k myšlenkám ve druhém čteném verši.

Jisté je, že základem života s Bohem je zároveň jistota a zároveň nejistota, hledání. Věříme, že Bůh je a že svým milým dává všechno, co potřebují, ale zároveň hledáme, jak tuto skutečnost prožívat v reálném životě. Nejsme loutky, kterých by se Bůh chopil jako loutkoherec. Jsme svobodné lidské bytosti a máme schopnost samostatného rozhodování. Bůh nás zve, abychom jej hledali, ale nemůže nám bránit, když jej hledat a poslouchat nebudeme.

Druhé slovo je „blaho“. Nebo také doslova rozkoš. Máme hledat rozkoš v Hospodinu. Na hledání rozkoši jsme my lidé experti. Někteří odborníci dokonce tvrdí, že rozkoše jsou vůbec základním smyslem, základním motorem lidského života. Zaplavit tělo endorfiny či adrenalinu – po tom ve svém nitru prahne přece každý člověk. Ta největší rozkoš, totiž pohlavní spojení je vůbec motorem pro zachování lidstva. Ovšem člověk dobře zvládá různé způsoby jak si tuto rozkoš užít a přitom nemuset nést následky. Ale tahle oblast by byla na samostatné kázání.

Když nás Boží slovo vyzývá, abychom hledali blaho, rozkoš v Hospodinu, co to znamená? Co může být rozkošného na hledání Boží vůle, na plnění Desatera nebo Ježíšova Kázání na hoře. Vždyť pro nás je to často v mysli přesně naopak – buď hledám rozkoš a pak odmítám Hospodina nebo hledám Hospodina a pak odmítám rozkoš. Věřím, že klíč k porozumění tomuto najdeme v druhé části verše. Tam se píše „dá ti vše, oč požádá tvé srdce“.

Musíme se zastavit u slova srdce. To je to nejhlubší nitro člověka. Možná si vy starší vybavíte kralické „ledví“, slovo, které se původně vyskytuje tam, kde čteme dnes srdce. Lidé starého orientu totiž věřili, že tím nejvnitřnějším sídlem člověka jsou právě ledviny. Nám to může připadat úsměvné, ale stejně úsměvné je myslet si, že ten zvláštní sval, který honí krev do celého člověka, že právě tenhle sval je jakýmsi

centrem lidského bytí. Mnozí by dnes možná řekli, že je to spíš mozek, kde se odehrávají veškeré myšlenkové pochody člověka.

Jestliže Bůh dává víc, než oči žádá lidské srdce, pak dává víc, než oči si žádají ústa, žaludek a jiné orgány lidského těla. Dává víc, než si žádá srdce jako sval, víc, než si žádá mozek jako centrum lidského myšlení, víc, než kterýkoliv lidský tělesný orgán. On dává totiž rozkoš, blaho, které je věčné, které je trvalé. Ústa se na chvíli zasytí příjemnou chutí jídla, prázdný žaludek je spokojen, když se naplní. Sexuální touha je ukojena v milostném aktu. Ale po tomhle všem znovu přichází hlad, žízeň, nová touha. Bůh však dává víc. Co oko nevidělo, co ucho neslyšelo, Bůh dává těm, kteří ho milují. Tak to napíše apoštol Pavel mnoho staletí po žalmistovi. A Ježíš podobně říká samařské ženě u studny: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit na věky“. (J 4,13-14).

Bůh tedy nemusí splnit každé naše přání. Nemusíme mít vždycky přebytek jídla a pití (což máme), nemusí se nám vždy naplnit naše lásky (což se stává často), nemusíme vždy být zdraví a spokojení (což je také časté). Ale Bůh splní naši nejnuitnější a nejhlubší touhu po věčnosti. Bůh naplňuje naši touhu po smyslu života, který není závislý na věcech tohoto světa.

Není závislý na tom, zda jsem bohatý či chudý. Není závislý na tom, zda jsem sám nebo žiji v manželství či s partnerem. Není závislý na tom, zda mám zaměstnání či jsem bez práce. Smysl života, který dává Bůh, není závislý na tom, zda jsem zdravý nebo nemocný, zda mám množství přátel nebo jsem sám. Je to zvláštní, protože to věčné, co dává Bůh, v mnohém jde proti tomu, co bychom si přáli my lidé. A přece – když se podíváme reálně kolem sebe po světě a když poznáme Boží nabídku, pak skutečně poznáme, že ta nejjistější, největší rozkoš, největší blaho je v Hospodinu. Musíme připustit, že naše srdce, naše duše v samé hloubi touží po tom, co nevyprchá s ránem po noci plné vášni, po tom, co nevyprchá s ránem po bujaré oslavě s množstvím jídla a pití. Co nevyprchá poté, co dosáhneme vytčených životních cílů. Naše duše touží, silně touží po vodě od Ježíše Krista, po duchovním zdroji, který je věčný, který nikdy, za žádných okolností nevysychá.

Jestliže Bůh je nám zdrojem té nejhlubší, nejnuitnější rozkoše, pak se na něho smíme spolehnout. O tom je právě druhý z čtených veršů. Mluví se tam o „cestě“, ale některé překlady možná přesněji překládají „osud“. Svůj osud svěř Hospodinu. Někteří lidé i dnes svěřují svůj osud kartárkám či horoskopům. To je pověřivost, protože za těmito věcmi stojí lidé a často přímo ten zlý. Co to znamená svěřit cestu Hospodinu?

Znamená to rezignovat na plánování? Znamená to snad, že student se před zkouškou nebude učit a raději se bude modlit a svěřovat to vše Hospodinu? Jistěže ne. Učit se na zkoušku je součástí naší lidské cesty. A to učení samotné mám svěřovat Hospodinu. A pak, když přijde den zkoušky, den, před kterým mnozí mají neklidnou noc, protože narychlo dohání, co nestihli nebo se prostě bojí toho, co je čeká, pak je ta nejlepší příležitost znovu svěřit svou cestu, své očekávání Hospodinu. Jistěže je na prvním místě pokání. Vyznávat Hospodinu všechno, co jsem zanedbal, kde jsem jednal neodpovědně. Místo, abych se učil, seděl jsem u PC a pařil hry nebo provozoval ještě něco horšího. Místo, abych se učil, jsem lelkoval v posteli nebo kecal s kamarády. Jak často teprve těsně před zkouškou studentu dojde, co všechno udělat měl a neudělal. Jak si říkal, že je dost času a ono se najednou ukázalo, že času dost není. To všechno je

hřích, který věřící student vyznává Hospodinu a pak, když jde na zkoušku a udělá ji, pak ví, že se tak stalo z Boží milosti.

A když ji neudělá, pak musí hledat znovu, k čemu ho Bůh vede a jak může napravit, co nezvládl nebo pokazil. Bůh sám jedná. To znamená, že Bůh sám tomu, kdo na něho spoléhá, ukazuje cestu, kterou má jít. Ne, že si já vybírám, co je pro mě dobré, ale hledám v Božím Slovu to, co člověku dává Hospodin. Hledám podle Božího slova orientaci v problémech a nechám Hospodina, aby sám zasahoval. Někdy skrze mé svědomí, někdy skrze slova druhých lidí, někdy skrze četbu knih či události v tomto světě. Boží oslovení může přicházet velmi rozmanitým způsobem. Proto – vracím se opět na začátek – proto je život s Bohem hledáním. Bůh v tomto světě působí, ale jsou tu také síly, které jeho působení zastírají, zkreslují či matou. Proto potřebujeme hledat a přemýšlet a otevírat se Duchu svatému, abychom Boží vůli pro nás neminuli.

Amen

Modlitba:

Pane Ježíši, děkujeme ti, že ty jsi ten, který nás vede cestami v tomto světě. Prosíme, pomáhej nám, abychom ti byli věrní, posiluj nás slabé, abychom v moci tvého Ducha svatého šli cestami svých životů.

Amen

650

Sborová ohlášení, přímluvná modlitba:

Pane a Otče, modlíme se k Tobě za všechny lidi, zvláště za ty, kteří kdekoli zůstávají duchovní slepotě a hříchu. Prosíme Tebe, přiveď je pravou cestu. Prosíme za církve Tvou svatou, kterou jsi vzdělal na tom výborném základním kameni, jenž je Ježíš Kristus, a k níž i nás jsi milostivě připojil. Uchovej ji od kvasu zlosti a nepravosti a rozmnož ji v čisté pravdě své. Ochraňuj ji a ukaž, že není dílem rukou lidských, ale dílem Ducha Svatého. Dávej ji, Otče, věrné dělníky, a povzbuzuj je v jejich práci. Dej jí světlo, aby svítila lidu slovem i skutkem. Žehnej její práci a dávej jí ve všem šťastný úspěch.

Ty, které jsi pověřil správou věcí veřejných, nastavuj k tomu, aby plnili Tvou vůli, učili spravedlnost a konali vše proti nepravosti. Smiluj se nad nemocnými, nad těmi, kteří jsou v pokušení, nad těmi kteří jsou v nouzi, zarmoucení, zklamaní. Dávej podle svého milosrdenství každému ze své štědrosti, co potřebuje k životu. Vyslyš tyto naše pokorné prosby a modlitby. Dávej nám podíl na svém milosrdenství, ať nejsme zahanbeni, ale ať se radují Tvoji věrní a zpívají chválu Tvému jménu.

V Kristově jménu k Tobě voláme jeho slovy: Otče náš...

Amen

672

Poslání:

Láska nechť je bez přetvářky. Oškivte si zlo, lněte k dobrému. Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému, v horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu, z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro a ne zlo. Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Mějte porozumění jeden pro druhého.

Požehnání:

Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář!

Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása!

Kéž ti, Bože, lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé!

Ať se národy radují, ať zaplesají, neboť soudíš lidi podle práva, spravuješ národy země.

Země vydala své plody, Bůh nám žehná, Bůh náš.

Bůh nám dává svoje požehnání. Necht' se ho bojí všechny dálavy země! Amen

582

Autor kázání: **Pavel Čmelík**